

Mødet den 19. Oktober 1911.

Fraværende: Harald Jensen, N. Joh. Laursen, Magnus Nielsen og Olesen.

1. (J. Nr. 10⁷—1911). Skrivelse af 11. ds. fra Indenrigsministeriet, hvorefter Ministeriet overensstemmende med Byraadets Indstilling fastsætter, at de af Byraadet foretagne **Valg af to eller flere Medlemmer til Udvalg, Kommissioner, Bestyrelser**, den kommunale Revision e. l. vil blive at foretage i Overensstemmende med d'Hondts Metode for Forholdstalsvalg.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 68—1911). Udskrift af Højesteretsdom i Sagen **Aarhus Kommune ctr. Murermester O. I. Buhi** angaaende Betaling af Vandklosetafgift.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 358—1911). Erklæring fra den kritiske Revision af Havnens Regnskab om, at den har gennemgaaet **Havnens Regnskab for 1910—11** og ikke fundet Anledning til at fremkomme med Bemærkninger.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 359—1911). Indstilling fra Slagtehusudvalget om **Ændring i Taksten for Indførelse af**

Heste, Kvæg m. v. til Kvægtorvet (Vedtægtens § 4) saaledes at Taksterne bliver følgende:

For stort Kvæg og Heste pr. Stk.	35 Øre.
» Svin	25 —
» Kalve (levende Vægt under 300 Ø). ..	25 —
» Faar, Lam, Geder	10 —
» Pattegrise	5 —

For Maskiner, Avlsredskaber, Frugter, Frø og Kornvarer m. m. $\frac{1}{4}$ % af det højeste Auktionsbud.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 39, 10 og 11—1911). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** fra Indkvarteringskommissionen, Udvalget for Bygninger og Inventar og Stadsingeniøren for hans Kontorhold. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

6. (J. Nr. 264—1911). Fra Skoleudvalget forelaa følgende Forslag til **Skoleplan for Aarhus kommunale Skoler**:

§ 1.

Aarhus Kommunes offentlige Skoler er:

I. Borgerskolen.

II. Mellemaskolen med Realklasse.

Anm. Hertil kommer de to Betalingsskoler i Christiansgade og Ny Munkegade, i hvilke der i Foraaret 1909 for sidste Gang er foretaget Indskrivning. — Skolebetalingen bortfalder fuldstændig fra 1. April 1912, saaledes at fra nævnte Tidspunkt al Skolegang i Aarhus Kommunes offentlige Skoler er gratis. — Maksimum af Børnetallet i Klasserne er 32. Angaaende Undervisningen, se medfølgende Timefordeling.

§ 2.

Borgerskolerne er:

1. Borgerskolen, Paradisgade.

2. Borgerskolen, Valdemarsgade.
3. — Frederiks Allè.
4. — Ny Munkegade.
5. — Nørrebrogade.
6. — Christiansgade.
7. — Ingerslevs Avenue.
8. — Finsensgade.
9. — N. J. Fjordsgade.

Angaaende Undervisningen, se medfølgende Timefordeling.

I Borgerskolerne, Ny Munkegade og Christiansgade, som hidtil har været optaget af Mellemaskolen og Betalingsskolen, foretages, naar nærværende Skoleplan er approberet, Indskrivning af skolepligtige Børn som i de øvrige Borgerskoler.

§ 3.

Der findes ingen skarpt afgrænsede Skole-distrikter, men Børnene indskrives i de Skoler, som ligger belejligst for deres Hjem, og idet der ved Fordelingen saa vidt muligt tages Hensyn til Forældrenes Ønsker.

Efter Fordelingen oprettes det i Forhold til Indskrivningen nødvendige Antal Klasser.

Flytning af Børn fra den ene Skole til den anden finder i Almindelighed kun Sted, naar Forældre eller Værger fremsætter Ønske derom, og Skolerne anbefaler det.

§ 4.

Skolehalvaarene begynder og slutter 15. April og 15. Oktober, da Indskrivning og Udskrivning af Børn finder Sted.

§ 5.

Mellemskole- og Realklasser anbringes ved de Skoler, som hertil af Byraadet findes egnede

efter Skolekommissionens Forslag, der forelægges Ministeriet til Afgørelse. Indtil videre haves Tilladelse til Anbringelse af saadanne Klasser ved Borgerskolerne i Ny Munkegade, Christiansgade og N. J. Fjordsgade.

§ 6.

I Mellemskolen optages Børn i 11—12 Aars Alderen fra hele Kommunen, saafremt de bestaar den i kgl. Anordning af 19. Juni 1903 befalede Optagelsesprøve, som Skolekommissionen ved Lærerpersonalets Hjælp lader afholde. Skolekommissionen fordeler de Børn, som har bestaaet, og hvis Forældre eller Værger afgiver en skriftlig Erklæring om, at det er deres Agt at lade dem gennemgaa alle Mellemskolens 4 Klasser, til de Borgerskoler, hvor Mellemskoleklasserne er anbragt.

§ 7.

Lærerpersonalet bestaar for Tiden af 9 Overlærere, 87 Lærere og 87 Lærerinder. — Antallet af Lærerinder maa ikke overstige $\frac{6}{11}$ af Lærerpersonalets samlede Antal.

§ 8.

Foruden det egentlige Lærerpersonale er der ved Aarhus Skolevæsen ansat en af Byraadet valgt Direktør, der lønnes og pensioneres af Kommunen. Hans Stilling til Skolekommission, Skoleudvalg, Lærerpersonale, de skolesøgende Børn og disses Forældre og Værger bestemmes ved en af Skolekommissionen og Byraadet affattet og af Ministeriet approberet Instruks.

§ 9.

Ved hver Skole er ansat en Overlærer, som udnævnes af Kongen og kaldes til en bestemt Skole med det Forbehold, at Vedkommende efter

Forslag af Skolekommissionen med Ministeriets Approbation kan flyttes til en anden Skole, dog uden Tab i Indtægter. Overlærerne underviser indtil 18 Timer ugentlig. For Skolernes Overlærere udfærdiges af Skolekommissionen og Byraadet en Instruks, der godkendes af Ministeriet.

§ 10.

Lærere og Lærerinder kaldes til Embeder ved »Aarhus kommunale Skolevæsen«. Skolekommissionen bestemmer, ved hvilken Skole de skal ansættes, og kan flytte en Lærer eller Lærerinde fra en Skole til en anden, hvis den finder saadant stemmende med Skolens Tarv. De er pligtige til at undervise indtil 36 Timer om Ugen og til at besørge anden med deres Stilling forbunden Skolegerning. Hvis nogen Lærer eller Lærerinde ønsker et mindre Timetal, kan Byraadet dog efter Omstændighederne indrømme dette, imod at der af Vedkommendes faste Løn afkortes en Kvotadel, svarende til det Antal Timer, han eller hun fritages for.

§ 11.

Samtlige fast ansatte Lærere og Lærerinder, Overlærerne indbefattede, lønnes efter Lov af 27. Maj 1908, højere Lønskala. Af Overlærernes Løn afdrages for alle Trin for Embedsbolig 450 Kr. aarlig.

§ 12.

Kommunen udbetaler til det fast ansatte Lærerpersonele den hele Løn med $\frac{1}{12}$ i hver Maanedts Begyndelse. Ingen lovlig udbetalt Maanedsløn eller Del deraf kan fordres tilbagebetalt. I Tilfælde af Dødsfald udbetales den afdødes efterladte Ægtefælle eller Børn 1 Maa-

neds Løn ud over den Maaned, i hvilket Dødsfaldet fandt Sted. Nyansatte oppebærer Løn fra Ansættelsesdagen.

§ 13.

Timelærere og Timelærerinder lønnes med 3 Kr. maanedlig pr. ugentlig Time, uden Hensyn til Ferierne. Timer, som fast ansatte Lærere eller Lærerinder læser ud over det Timetal, som de skal besørge for deres faste Løn, betales med 4 Kr. maanedlig pr. ugentlig Time, uden Hensyn til Ferierne. Ekstratimer i Sang med 2 Klasser ad Gangen lønnes altid med 4,50 Kr. maanedlig pr. ugentlig Time, og de 4 Gymnastiklærere, der faar Timebetaling, lønnes saaledes:

I de første 5 Aar	3,20 Kr. mdl. pr. ugtl. Time.
- - næste 5 —	3,60 » — —
- - følgende —	4,00 » — —

Vikarer lønnes med 75 Øre pr. læst Time. Løn for samtlige de i denne § nævnte Timer udbetales ved Slutningen af Maaneden.

§ 14.

For Vikariater i Sygdomstilfælde udreder Kommunen Betalingen for et Tidsrum af indtil 6 Maaneder, saaledes at Halvdelen af de dermed forbundne Udgifter, for saa vidt angaar de fast ansatte Lærere og Lærerinder, bæres af Amtsskolefonden. — Kommunen afholder dog ikke Vikarudgifter i Sygdomstilfælde for de Timer, som Timelærere læser ud over 36 Timer, eller for faste Læreres Overtimer.

§ 15.

Antallet af faste Embeder beregnes efter det Antal Undervisningstimer, der gives ved hvert Skoleaars Begyndelse. Af disse kan indtil

$\frac{1}{10}$ besørges ved Timelærerpersonale. Resten, efter Fradrag af Overlærernes Timer, divideret med 36, angiver Tallet af faste Embeder, og de Embeder, som maatte mangle i dette Tal, bliver snarest at oprette.

§ 16.

Timelærerne og Timelærerinderne ansættes af Skoledirektionen efter Indstilling af Byraadet. Betingelserne for at kunne ansættes som Time-lærer eller Timelærerinde er de samme som for Ansættelse af Andenlærere paa Landet. De kan med 3 Maaneders Varsel afskediges af Skoledirektionen efter Indstilling af Skolekommissionen og Byraadet. Vikarer antages af Skoledirektøren.

§ 17.

Ved hver Skole er ansat en Skolebetjent til at besørge Rengøring, Opvarmning, Budtjeneste m. m. efter en af Skoleudvalget affattet Instruks.»

J a k o b J e n s e n meddelte, at Skoleudvalget efter Byraadets Beslutning mundtlig havde forhandlet med Kultusministeriet og derved opnaaet Enighed om de Punkter i Forslag til Skoleplan for Kommuneskolerne, hvortil Ministeriet havde stillet Ændringer. Det nu foreliggende Forslag, der var anbefalet af Skolekommissionen, kunde derfor forventes approberet, § 5 dog kun under Forudsætning af, at Betalingsskolernes Klasser ikke mere blev undervist udenfor de Skoler, hvori vedkommende Børn var indskrevet. Han gennemgik derefter de Ændringer, der var foretaget i Forslaget af 1909. — I § 1 var Bestemmelserne angaaende Skolepenge taget ud. Ministeriet havde oprindelig forlangt, at Betalingen skulde bortfalde i Betalingsskolens 5., 6. og 7. Kl., saaledes at kun Børnene i 4. Kl. skulde betale, og da Ministeriet

ved den mundtlige Konference fastholdt dette Forlangende, havde Udvalget udtalt, at det saameste det naturligst med det samme at komme helt bort fra Betalingen ogsaa for 4. Klassernes Vedkommende. Dette var Ministeriet gaaet ind paa, og Udvalget indstillede i Overensstemmelse hermed, at Skolepengene helt bortfaldt fra 1. April 1912. Fra dette Tidspunkt vilde de i Betalings-skolerne gaaende Børn altsaa blive undervist gratis, men vedblivende efter den nugældende Undervisningsplan. Denne Ændring vilde for Skatteaaret 1912—13, men ogsaa kun for dette ene Aar, medføre en Mindreindtægt for Kommunen paa ca. 3700 Kr. ud over den Mindreindtægt, der blev en Følge af Ministeriets Forlangende om gratis Skolegang i 5., 6. og 7. Klasserne. — Den af Ministeriet foreslaaede Ændring til § 3 tiltraadte Udvalget fuldstændig. — § 5 omhandlede Mellem-skolespørgsmaalet. Ministeriet havde oprindelig ønsket sig Paragrafen affattet saaledes, at der ikke kunde oprettes Mellem-skoleklasser ved andre Skoler end de to Betalingsskoler, men da det i Aar havde bevilget Byraadets Andragende om Til-ladelse til fra Foraaret 1912 at oprette Mellem-skole ved Skolen i Fjordsgade, foreslog Udvalget § 5 ændret i Overensstemmelse hermed. Denne Affattelse havde Ministeren ogsaa tiltraadt ved den mundtlige Konference, dog med det tidligere om-talte Forbehold om, at Betalingsskolens Børn kun maatte undervises i selve Betalingsskolerne. — Ministeriets Ændring til § 6 var væsentlig af redaktionel Natur og var fuldt ud tiltraadt af Ud-valget. — For at undgaa Misforstaaelser og For-veksling havde Udvalget og Skolekommissionen ønsket Skoleinspektørens Titel ændret til Skole-direktør, hvilket Ministeriet kunde tiltræde. Lige-

ledes havde Ministeriet tiltraadt Bestemmelsen i § 13 om, at Sangundervisningen kunde ske med 2 Klasser samtidig. Denne Ordning ansaa Skolekommissionen nemlig for langt den bedste, idet Børnene derved kunde faa 2 Sangtimer om Ugen, foruden at selve Undervisningen kunde blive langt bedre, naar Læreren raadede over et større Antal Stemmer. Ordningen var da ogsaa støttet af Sanginspektøren. Som før bemærket var det en Forudsætning for Opnaaelse af Ministeriets Approbation, at Betalingsskoleklasserne i Skolen i Vestergade blev flyttet til de Skoler, hvortil de var indskrevet. Denne Fordring kunde nok opfyldes, efter at man havde faaet Tilladelse til at oprette Mellemskole ved Skolen i Fjordsgade, men samtlige Skoler vilde saa ogsaa være fyldte, dog maatte det bemærkes, at det efter den ny Plan vilde være muligt at indskrive Begyndere i Skolerne i Ny Munkegade og Christiansgade, ligesom ogsaa tilflyttede vilde kunne faa Plads der, til den ny Skolebygning var færdig. Sluttelig anbefalede Taleren Forslaget, som det nu forelaa.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at det, saaledes som 1. Punktum i § 5 var affattet, kunde se ud, som om Skolekommissionens Forslag direkte skulde forelægges Ministeriet, skønt Meningen dog var, at Kommissionen kun skulde gøre Indstilling til Byraadet, medens dette skulde gøre Indstilling til Ministeriet. Han vilde derfor foreslaa 1. Punktum i § 5 affattet saaledes: »Mellemskole- og Realklasser anbringes ved de Skoler, som Byraadet efter derom fra Skolekommissionen fremkommen Indstilling findes egnede dertil. Det af Byraadet vedtagne Forslag i saa Henseende forelægges Ministeriet til Afgørelse«.

J a k o b J e n s e n havde intet imod at tiltræde

den af Formanden foreslaaede Affattelse. Bestemmelsen var redigeret i Overensstemmelse med Skoleplanen for Frederiksberg, fordi man mente derved lettere at faa den approberet.

Indstillingen vedtoges, dog saaledes at § 5 1. Punktum affattes saaledes: »Mellemskole- og Realklasser anbringes ved de Skoler, som efter derom fra Skolekommissionen fremkommen Indstilling findes egnede dertil. Det af Byraadet vedtagne Forslag i saa Henseende forelægges Ministeriet til Afgørelse«.

7. (J. Nr. 77—1911). Skrivelse fra Etatsraad Jensen om at den ny **Bro over Aaen** maa blive aabnet for offentlig Færdsel og overtaget af Kommunen.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at Broen overtages af Kommunen fra 1. Oktober 1912 til Vedligeholdelse, idet Etatsraad Jensen til dette Tidspunkt maa aflevere den i konditionsmæssig Stand og ligeledes indtil dette Tidspunkt afhjælpe de Mangler, som eventuelt maatte vise sig.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 368—1911). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Anlæg af Aldersrovej** mellem Finsensgade og Trøjborgvej til en Udgift af 8600 Kr. + 700 Kr. til Hovedgasledning, der afholdes paa Kontoen for »Gadeanlæg Nord for Aaen«.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 362—1911). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om Opførelse af **Omkældnings- og Opholdsrum for Belysningsvæsenets Arbejdere** til en Udgift af 6500 Kr., der afholdes af det i 1909 optagne Laan.

Indstillingen vedtoges.
